

Mensenrechten in de wereld in 2005 en het EU-beleid terzake

Resolutie van het Europees Parlement over het jaarverslag over de mensenrechten in de wereld in 2005 en het mensenrechtenbeleid van de Europese Unie (2005/2203(INI))

Het Europees Parlement,

- gezien het zevende jaarverslag van de EU over de mensenrechten (2005)¹,
- gelet op de artikelen 3, 6, 11, 13 en 19 van het EU-Verdrag en de artikelen 177 en 300 van het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap,
- gezien de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens en alle relevante internationale mensenrechtenverdragen²,
- gezien het Verdrag inzake de uitbanning van alle vormen van discriminatie van vrouwen en het bijbehorende Facultatief protocol,
- gezien het Handvest van de Verenigde Naties,
- gezien de inwerkingtreding op 1 juli 2002 van het Statuut van Rome inzake het Internationaal Strafhof en onder verwijzing naar zijn resoluties met betrekking tot dat Internationaal Strafhof³,
- gezien het Verdrag van de Raad van Europa ter bestrijding van mensenhandel en het Actieplan 2005 betreffende de mensenhandel, door de Raad en de Commissie in overeenstemming met het programma van Den Haag opgesteld en aangenomen,
- gezien Protocol nr. 13 bij het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden, inzake de afschaffing van de doodstraf onder alle omstandigheden,
- gezien het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie⁴,
- gezien de ACS-EU-partnerschapsovereenkomst⁵ alsmede de recente herziening daarvan in 2005⁶,
- onder verwijzing naar zijn eerdere resoluties over de mensenrechten in de wereld,

---

¹ Document van de Raad 12415/05.

² Relevante teksten, zie bijlage bij verslag A6-0158/2006 van de Commissie buitenlandse zaken.

³ PB C 379 van 7.12.1998, blz. 265; PB C 262 van 18.9.2001, blz. 262; PB C 293 E van 28.11.2002, blz. 88; PB C 271 E van 12.11.2003, blz. 576.

⁴ PB C 364 van 18.12.2000, blz. 1.

⁵ PB L 317 van 15.12.2000, blz. 3; PB

⁶ PB L 287 van 28.10.2005, blz. 4.

- onder verwijzing naar zijn resolutie van 24 februari 2005 over de prioriteiten en aanbevelingen van de EU voor de 61ste zitting van de VN-Commissie voor de rechten van de mens in Genève (14 maart t/m 22 april 2005)¹,
  - onder verwijzing naar zijn resolutie van 14 februari 2006 over de mensenrechten- en de democratieclausule in door de Europese Unie gesloten overeenkomsten²,
  - onder verwijzing naar alle door het EP goedgekeurde dringende resoluties inzake mensenrechten,
  - gezien de mededeling van de Commissie met de titel "De tiende verjaardag van het Euro-mediterrane partnerschap: Een werkprogramma om de uitdagingen van de komende vijf jaar het hoofd te bieden" (COM(2005)0139),
  - onder verwijzing naar de resoluties van de Euro-mediterrane Parlementaire Vergadering en met name naar de resolutie waarover op 21 november 2005 in Rabat is gestemd,
  - onder verwijzing naar zijn resolutie van 17 november 2005 over het zesde jaarrapport van de Raad over de Gedragscode van de Europese Unie betreffende wapenuitvoer³,
  - gezien de conclusies van het EU-mensenrechtenforum dat in december 2005 werd gehouden,
  - gezien het VN-Verdrag tegen Foltering en andere Wrede, Onmenselijke of Onterende Behandeling of Bestrafing,
  - gelet op artikel 45 van zijn Reglement,
  - gezien het verslag van de Commissie buitenlandse zaken en het advies van de Commissie rechten van de vrouw en gendergelijkheid (A6-0158/2006),
- A. overwegende dat het jaarverslag van de EU over de mensenrechten in 2005 een algemeen overzicht geeft over de werkzaamheden van de Europese instellingen inzake de rechten van de mens binnen en buiten de Europese Unie,
- B. overwegende dat deze resolutie ten doel heeft de werkzaamheden van de Commissie, de Raad en de algemene activiteiten van het Parlement te onderzoeken, te evalueren en hierop waar nodig opbouwende kritiek te geven,
1. is verheugd over het feit dat de EU op het wereldtoneel een steeds actiever rol speelt om de situatie van de mensenrechten wereldwijd te verbeteren; is van oordeel dat de meest recente uitbreiding van de EU tot 25 lidstaten met 455 miljoen inwoners (en met de toetreding van Bulgarije en Roemenië in zicht) het mondiale gewicht van de EU heeft vergroot, waardoor haar ook een sterkere rol in het internationale mensenrechtenbeleid toekomt;
  2. is van oordeel dat inspanningen ten behoeve van de bevordering van de mensenrechten ondanks allerlei krachtige activiteiten op dit gebied grotendeels beperkt blijven tot

---

¹ PB C 304 E van 1.12.2005, blz. 375.

² Aangenomen teksten, P6_TA(2006)0056.

³ Aangenomen teksten, P6_TA(2005)0436.

specialisten en eenmalige protesten, en dat de Europese Unie mensenrechtenkwesties met betrekking tot derde landen over het algemeen niet systematisch en consequent aanpakt en het mensenrechtenbeleid niet integreert in het beleid van de Unie inzake handel en ontwikkelingssamenwerking en andere op die landen gerichte externe acties;

3. onderstreept de behoefte aan een gezamenlijk, coherent en transparant beleid dat door alle EU-lidstaten ten uitvoer wordt gelegd in hun bilaterale betrekkingen met derde landen die op het gebied van de mensenrechten een slechte reputatie hebben en verzoekt de EU-lidstaten hun bilaterale contacten met die landen in overeenstemming met het gemeenschappelijk standpunt van de EU te voeren;
4. acht het van essentieel belang dat de Europese Unie een geïntegreerd kader van regels en instellingen opricht dat het Handvest van de grondrechten bindende kracht moet verlenen, moet garanderen dat het in het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden voorziene systeem wordt nageleefd en dat de grondslag moet vormen van één Europees front in de strijd voor een wereldwijde rechtencultuur; roept de Europese politieke instellingen op om ter ondersteuning van deze doelstellingen hun krachten te bundelen;

Het jaarverslag van de Raad

5. onderstreept dat het "Jaarverslag van de EU inzake de mensenrechten" er in belangrijke mate toe bijdraagt de zichtbaarheid van mensenrechtenkwesties in het algemeen te vergroten;
6. is zeer ingenomen met de publieke presentatie van het jaarverslag 2005 door de Raad tijdens de plenaire zitting van december 2005, die samenviel met de verlening van de jaarlijkse Sacharov-prijs voor de vrijheid van meningsuiting door het Parlement aan drie gezamenlijke winnaars, namelijk Ladies in White, Reporters without Borders en Hauwa Ibrahim; dringt erop aan dat deze praktijk in de toekomst wordt voortgezet, opdat de plenaire Parlementsitting van december in het middelpunt komt te staan van de activiteiten van de EU op het gebied van de mensenrechten;
7. is verheugd over de grotere duidelijkheid en beknoptheid van het verslag; vraagt de Raad evenwel om zijn aandacht verder te richten op de beoordeling van de instrumenten en initiatieven van de EU in derde landen, rekening te houden met de resultaten van deze beoordeling en effectbeoordelingsstudies inzake de gerapporteerde activiteiten, compleet met een duidelijke aanpak voor deze werkzaamheden, op te nemen in het verslag, evenals strategische analyses van de centrale doelstellingen voor het komende jaar;
8. is van oordeel dat het een positieve ontwikkeling is dat in het verslag van de Raad voor het eerst wordt getracht de werkzaamheden van het Parlement tot hun recht te laten komen, maar nodigt het toekomstige Finse voorzitterschap uit om bij de opstelling van het achtste jaarverslag van de EU over de mensenrechten het Parlement actief te raadplegen, verslag te doen van de wijze waarop de resoluties van het Parlement door de Raad en de Commissie in aanmerking zijn genomen en om het Parlement bij de opstelling van het verslag in een of andere geschikte vorm een fundamentele rol toe te kennen, zodat de definitieve versie een echte poging is om de standpunten van de Raad, de Commissie en het Parlement weer te geven; is van mening dat het Parlement zijn eigen verslag moet blijven uitbrengen met het oog op de beoordeling van het mensenrechtenbeleid van de EU en de uitoefening van parlementaire controle;

9. stelt voor de analyse en tenuitvoerlegging van de richtsnoeren van de EU als een van de hoofdprioriteiten in toekomstige verslagen inzake de mensenrechten van de Raad aan te merken, evenals het uitvoeren van effectbeoordelingen voor elk van die richtsnoeren, waarbij hun doeltreffendheid bij de totstandbrenging van een kentering in derde landen wordt geëvalueerd;
10. vraagt dat de toekomstige jaarverslagen over de mensenrechten analyseren hoe het thema van de mensenrechten in de externe dimensie van andere EU-beleidsgebieden, zoals ontwikkelingssamenwerking en handel, wordt behandeld, onder meer door verslag uit te brengen over de mate waarin de clausules over mensenrechten en democratie in de betrekkingen van de EU met derde landen werden aangewend; vraagt in dit verband bovendien dat in de toekomstige jaarverslagen over de mensenrechten ook wordt nagegaan in hoeverre de mensenrechten- en democratieclausule daadwerkelijk in EU-overeenkomsten in acht worden genomen, iets waarvoor het Parlement zich in zijn genoemde resolutie van 14 februari 2006 heeft uitgesproken;

Activiteiten van de Europese Unie tijdens de beide voorzitterschappen

11. is verheugd over de op samenwerking gerichte benadering van het Luxemburgse en Britse voorzitterschap en zou graag zien dat het Oostenrijkse en Finse voorzitterschap deze benadering voortzetten door een gezamenlijk jaarprogramma aan te nemen; meent dat een dergelijke samenwerking de coördinatie en coherentie van de EU-maatregelen alleen maar kan verhogen en hoopt dat deze tendens zich voortzet en in de toekomst nog wordt versterkt;
12. is verheugd over de inspanningen en de inzet van het Luxemburgse en Britse voorzitterschap ten behoeve van de ontwikkeling van een methodologie en criteria voor een meer doeltreffende tenuitvoerlegging van de richtsnoeren van de EU, waaronder demarches in derde landen betreffende individuele gevallen, publieke bekendmakingen en verklaringen; beklemtoont dat het belangrijk is een speciaal mechanisme in te stellen voor een systematische bundeling van de werkmethoden die de hoofden van EU-missies en Commissiedelegaties op plaatselijk niveau hanteren, om daaruit lering te trekken van "optimale en slechte werkmethoden" voor de tenuitvoerlegging ter plaatse, op basis waarvan de plaatselijke tenuitvoerlegging kan worden geëvalueerd;
13. verwelkomt de initiatieven van het Luxemburgse voorzitterschap die erop zijn gericht het probleem van het beperkte budget te overwinnen door een verdeling van de lasten, spoedige onderhandelingen, het poolen van middelen en informele trojka's met andere lidstaten met betrekking tot bepaalde kwesties; roept de Raad op deze benadering tijdens verdere voorzitterschappen verder te ontwikkelen;
14. is ingenomen met de aanpak van het Britse voorzitterschap aangaande de doodstraf (conform de EU-richtsnoeren over de doodstraf), door demarches te ondernemen in landen waar ofwel een moratorium *de jure* of *de facto* dreigde te worden opgeheven of waar interne maatregelen tot het invoeren van een moratorium werden overwogen; verzoekt het Oostenrijkse voorzitterschap en alle toekomstige voorzitterschappen dit voorbeeld te volgen en regelmatig demarches in dergelijke landen te ondernemen; verzoekt alle voorzitterschappen om de nodige follow-up van eerder uitgevoerde demarches; verzoekt de Commissie haar delegaties in derde landen die de doodstraf kennen, te instrueren de inspanningen van de Raad voor het verkrijgen van een moratorium te ondersteunen en hun

inspanningen te verdubbelen voor Europese burgers die de doodstraf dreigen te krijgen; verwelkomt de resolutie die de Euro-mediterrane Parlementaire Vergadering op 21 november 2005 in Rabat heeft aangenomen en waarin alle partnerlanden van het Barcelona-proces worden opgeroepen het moratorium op de doodstraf te ondersteunen;

15. is verheugd over de prioriteit die wordt verleend aan de naleving van verplichtingen betreffende de mensenrechten als onderdeel van de stappen die door het Britse voorzitterschap zijn gedaan om toetredingsonderhandelingen aan te knopen met Turkije en Kroatië, om de voormalige Joegoslavische Republiek Macedonië de status van kandidaat-lidstaat te verlenen en onderhandelingen te starten met Servië en Montenegro en Bosnië-Herzegovina; verzoekt de Commissie ervoor te waken dat de kandidaat-landen op het gebied van de mensenrechten daadwerkelijk vooruitgang boeken, met name als het gaat om de bescherming van minderheden, godsdienstvrijheid en vrijheid van meningsuiting, ontheemde en gevluchte bevolkingsgroepen, mensen met psychische problemen en/of een verstandelijk handicap, alsmede samenwerking met internationale justitiële apparaten, in overeenstemming met de Europese beginselen en het communautair acquis; verzoekt de Raad en de Commissie het punt van de inachtneming van VN-Verdragen op te nemen in de contractuele betrekkingen met de kandidaat-lidstaten en landen van het stabilisatie- en associatieproces; onderstreept dat het stabilisatie- en associatieproces belangrijke impulsen geeft voor het invoeren van de nodige hervormingen op mensenrechtengebied;
16. stelt met voldoening vast dat de bestrijding van de mensenhandel door de voorzitterschappen van de Raad als een prioritaire doelstelling wordt beschouwd; dringt er bij de EU op aan dit groeiende fenomeen aan te pakken met behulp van een geïntegreerde benadering die zich op de mensenrechten richt;
17. is verheugd dat de vrijheid van meningsuiting tijdens het Britse voorzitterschap tot centraal mensenrechtenthema werd verkozen; is bezorgd over het grote aantal journalisten die overal ter wereld, met name in China, Wit-Rusland, Cuba en Noord-Korea, veroordeeld worden vanwege vermeende laster jegens ambtenaren en politici; verzoekt de Raad als eerste stap voor een wereldwijd moratorium op een dergelijke opsluiting van journalisten te pleiten; beklemtoont echter dat vrijheid van meningsuiting het wederzijdse respect voor en het onderlinge begrip tussen de verschillende beschavingen niet uitsluit;
18. uit zijn ongenoegen over het feit dat het Britse voorzitterschap er niet in is geslaagd een derde bijeenkomst van het EU-netwerk van contactpunten inzake genocide, misdaden tegen de menselijkheid en oorlogsmisdaden¹ te organiseren, wat van onschatbare waarde zou zijn voor de versterking van de samenwerking tussen de lidstaten van de EU bij het onderzoeken en vervolgen van internationale misdaden op nationaal niveau;

De impact van de mensenrechtengerelateerde activiteiten van de Raad en de Commissie op internationale platforms

19. is verheugd over de inzet die de EU en de lidstaten in 2005 op mensenrechtengebied hebben getoond op een verscheidenheid aan internationale platforms, zoals de VN-Commissie voor de rechten van de mens, de Algemene Vergadering van de VN, de ministerraad van de Organisatie voor Veiligheid en Samenwerking in Europa (OVSE), de Raad van Europa en de ministeriële WTO-conferentie;

---

¹ Besluit 2003/659/JBZ van de Raad van 18 juni 2003 (PB L 245 van 29.9.2003, blz. 44).

20. waardeert de resultaatgerichte aanpak van het EU-voorzitterschap en de Raad tijdens de 61ste zitting van de Commissie voor de rechten van de mens; is in dit verband verheugd over de sleutelrol die de EU heeft gespeeld bij de aanvaarding van kritische en constructieve resoluties inzake mensenrechten in de Democratische Republiek Congo, Nepal, Noord-Korea, Sudan, Oezbekistan, Turkmenistan en inzake mensenrechten en terrorismebestrijding en over de aanstelling van speciale rapporteurs die beginselen en richtsnoeren ontwikkelen inzake discriminatie op grond van arbeid en afkomst; is eveneens verheugd over de steun die werd verleend aan de benoeming van een Speciale Vertegenwoordiger, teneinde bij te dragen tot de versterking van de normen inzake de mensenrechten op het werk;
21. herinnert de Raad evenwel aan de genoemde resolutie van het Europees Parlement van 24 februari 2005, waarin de EU werd opgeroepen resoluties over een aantal prioritaire kwesties in te dienen; betreurt met name dat de EU heeft geweigerd resoluties te steunen over schendingen van de mensenrechten in China, Zimbabwe en Tsjetsjenië; herinnert in dit verband aan de verbintenissen van de Raad in het kader van de EU-richtsnoeren inzake mensenrechtendialogen, waarin duidelijk wordt verklaard dat een mensenrechtendialog met een derde land de Raad niet kan beletten om in de VN-Raad voor de rechten van de mens een resolutie over datzelfde land te steunen; neemt in dit verband nota van het feit dat in het jaarverslag 2005 wordt verklaard dat met name de groep van Afrikaanse landen niet coöperatief is geweest toen de situatie van de mensenrechten in bepaalde Afrikaanse landen onderwerp van discussie was tijdens de vergadering van de Derde Commissie van de Algemene Vergadering van de VN; verzoekt de Commissie en de Raad derhalve om alle beschikbare middelen aan te wenden om de groep van Afrikaanse landen te overhalen om in de toekomst met de Algemene Vergadering van de VN samen te werken door de dialoog aan te gaan en informatie over de betrokken Afrikaanse landen te verstrekken, vooral over de landen waarmee de ACS-EU-samenwerking overeenkomstig artikel 96 van de ACS-EU-Overeenkomst is opgeschort of over de landen waarmee overeenkomstig artikel 8 van diezelfde Overeenkomst een politieke dialoog wordt gevoerd; stelt voor dat het Europees Parlement voortaan zijn bij de Raad ingediende ontwerp-resoluties beperkt tot de belangrijkste landen en dat het de werkzaamheden van de Raad in dit verband sterker ondersteunt;
22. roept de Raad en de Commissie op grote inspanningen te leveren om hun debatten op internationale platforms voortdurend te koppelen met de bilaterale politieke dialogen en het beleid inzake handel en ontwikkelingssamenwerking van de Europese Unie, en om de huidige toestand te voorkomen waarin landen die op internationale platforms tegen de mensenrechteninitiatieven van de EU gekant zijn, dit kunnen doen zonder veel risico op repercussies in hun bilaterale betrekkingen te lopen;
23. brengt de Raad en de Commissie vooral in herinnering dat de meeste schendingen van de mensenrechten onmogelijk zouden zijn in landen met een sterkere traditie van vrijheid van meningsuiting en persvrijheid; verzoekt de Raad en de Commissie derhalve om dit belangrijke punt zo nadrukkelijk mogelijk te onderstrepen in alle politieke dialogen, evenals in het beleid inzake handel en ontwikkelingssamenwerking;
24. is verheugd over de aanhoudende steun van de Raad voor de oprichting van een sterke, machtige en doeltreffende VN-Raad voor de rechten van de mens die de volgende kenmerken dient te hebben: het moet gaan om een permanent orgaan met een voldoende aantal bijeenkomsten van gepaste lengte om zijn mandaat naar behoren te kunnen

uitoefenen, dat in staat moet zijn op urgente situaties te reageren, en het systeem van speciale procedures moet worden gehandhaafd en de commissie van NGO's moet worden hervormd om een sterke participatie van onafhankelijke NGO's mogelijk te maken; verzoekt de Raad actie te ondernemen om normen op te stellen voor het lidmaatschap in de toekomstige VN-Raad voor de rechten van de mens, waaronder verkiezingsprocedures met rechtstreekse en individuele stemming door een absolute meerderheid van de leden, die gericht zijn op het waarborgen van de geloofwaardigheid en efficiëntie van het toekomstig orgaan; acht het in dit verband zorgwekkend dat landen met een slechte staat van dienst op het gebied van de mensenrechten zijn gekozen tot lid van de VN-Raad voor de rechten van de mens, en benadrukt daarom dat het van belang is een universele wederzijdse toetsing ("peer review") in te voeren om de mensenrechtensituatie in alle landen te onderzoeken en toezicht te houden op de toepassing van internationale overeenkomsten en normen; betreurt dat de lidstaten van de EU in de desbetreffende onderhandelingen tijdens de laatste maanden van 2005 op een zijspoor zijn gezet door een kleine groep VN-leden van landen die zelf op het gebied van de mensenrechten een twijfelachtige staat van dienst hebben; is desalniettemin verheugd over het akkoord dat uiteindelijk in New York is bereikt en kijkt uit naar een sterke, effectieve EU-vertegenwoordiging in de overeengekomen VN-Raad voor de rechten van de mens;

25. verzoekt de Raad en de Commissie zich systematisch te verzetten tegen de benoeming van landen die de mensenrechten niet respecteren tot voorzitter van de VN-Raad voor de rechten van de mens;
26. roept de Raad en de Commissie op zich te blijven inzetten voor een spoedige overeenkomst inzake het voorgestelde VN-Verdrag inzake de rechten van personen met een handicap; is verheugd over het resultaat van de zevende bijeenkomst van de Ad hoc-commissie, waaronder het akkoord om de ontwerptekst in verband met geweld tegen gehandicapten, de mensenrechten van mensen met complexe afhankelijkheidsbehoeften en het recht van doven op het gebruik van gebarentaal te versterken; verzoekt de lidstaten, de Raad en de Commissie om een verdere versterking van de bestaande ontwerptekst in verband met de onvrijwillige behandeling van mensen met een handicap te steunen; verzoekt in verband met de tenuitvoerlegging daarvan om ondersteuning van de huidige inspanningen op het gebied van internationale samenwerking om gehandicapten in ontwikkelingslanden te steunen, alsmede om een sterk en onafhankelijk controle- en handhavingmechanisme dat individuele klachten kan ontvangen en afhandelen;
27. acht de door de EU in de VN ondernomen activiteiten met betrekking tot de mensenrechten over het geheel genomen te zeer naar binnen gekeerd; verzoekt de Raad zich in te spannen om het raadplegingsproces te bespoedigen teneinde meer tijd voor overleg met partners van de buiten de EU te winnen; geeft de Raad in overweging om de Werkgroep Mensenrechten (COHOM) de EU-vertegenwoordigers op de internationale platforms slechts een onderhandelingskader aan de hand te laten doen en deze vertegenwoordigers de bevoegdheid te geven waar nodig ad hoc-beslissingen te nemen;
28. is verheugd over het feit dat de EU op vergaderingen van de Internationale Arbeidsorganisatie (ILO) over het algemeen een krachtige houding aan de dag legt in debatten over vakbondsrechten en andere fundamentele mensenrechten van werknemers, ook onder het Luxemburgse voorzitterschap, toen de EU bijvoorbeeld een krachtig standpunt innam met betrekking tot vermeende schendingen van de mensenrechten in verband met Colombiaanse vakbondsleden, dat vervolgens consequent werd vertaald in een

zeer duidelijke verklaring op de zitting van de Internationale Arbeidsconferentie in juni 2005; is in deze context verbaasd dat het mogelijk was dat een land als Belarus in juni 2005 in het bestuursorgaan van de ILO werd gekozen, ondanks het feit dat Belarus geen democratie met vrije vakbonden is en vier grote EU-lidstaten permanente leden van het bestuursorgaan zijn; vraagt de Raad zijn diplomatieke demarches die aan die verkiezing voorafgingen toe te lichten en te verklaren of hij heeft overwogen zich er tegen te verzetten dat Belarus zitting neemt in het bestuur van de ILO; meent dat het van essentieel belang is om de door de EU gesteunde bijzondere programma's ter bescherming van kwetsbare sectoren in derde landen te versterken;

29. spreekt zijn waardering uit voor het diplomatieke succes dat de Raad en de Commissie hebben weten te boeken door te bereiken dat de VN-Veiligheidsraad de zaak Darfour voor het Internationale Strafhof heeft gebracht, overeenkomstig het verzoek in de resolutie van het Parlement van 16 september 2004¹; is verontrust over de achteruitgang van de veiligheidstoestand in Darfur en dringt er bij de internationale gemeenschap, de VN, de Raad en de Commissie op aan onmiddellijk op te treden en een einde te maken aan het geweld, en daarnaast de Afrikaanse Unie aanzienlijke steun te geven en de getroffen bevolking voldoende humanitaire hulp te verlenen; moedigt spoedige vooruitgang aan in de vervolging van hoge militaire officieren en hoge functionarissen van de Sudanese regering voor misdaden in dit verband, vooral tot de veroordeling van verkrachting als oorlogswapen; dringt er bij de EU op aan de overgang van de huidige missie van de Afrikaanse Unie naar een echte VN-missie voor vredeshandhaving actief te ondersteunen teneinde de veiligheid in die streek te verhogen; verzoekt de EU blijvend steun te verlenen aan de tenuitvoerlegging van de globale vredesovereenkomst tussen de diverse partijen;
30. verzoekt de Raad en de Commissie krachtige inspanningen te blijven leveren ter bevordering van de universele bekrachtiging van het Statuut van Rome en de aanneming van wetgeving van het Internationaal Strafhof, in overeenstemming met het Gemeenschappelijk Standpunt van de Raad inzake het Strafhof en het actieplan; verzoekt de Raad en de Commissie hun inspanningen in dit verband te verdubbelen in hun demarches bij de Verenigde Staten, een belangrijke partner van de EU, met name in de oorlog tegen het terrorisme; wenst dat elk voorzitterschap van de EU het Europees Parlement een verslag voorlegt van de in het kader van het Gemeenschappelijk Standpunt ondernomen acties;
31. is verheugd dat bij de recente herziening van de ACS-EU-Partnerschapsovereenkomst de bevordering en versterking van de vrede en internationale gerechtigheid, met inachtneming van het Statuut van Rome, als doelstelling voor de samenwerking tussen de EU en de ACS-landen in die overeenkomst zijn opgenomen; betreurt derhalve dat in het definitieve slotdocument van september 2005 geen verwijzing naar het Internationaal Strafhof is opgenomen; is verheugd dat in diverse actieplannen van het Europees nabuurschap, vooral in die betreffende Oekraïne en Moldova, alsook in de ontwerpactieplannen betreffende Azerbeidzjan, Libanon, Armenië en Georgië verwijzingen naar het Internationaal Strafhof zijn opgenomen; roept de EU en de lidstaten op hun sterke betrokkenheid bij het Internationaal Strafhof bij iedere zich voordoende gelegenheid te bekrachtigen;
32. verzoekt de Amerikaanse regering en het Congres om het Statuut van Rome tot oprichting van het Internationaal Strafhof zonder verder uitstel te ratificeren; meent dat er op dit gebied geen uitzondering voor de Verenigde Staten kan worden gemaakt; veroordeelt het

---

¹ PB C 140 E van 9.6.2005, blz. 153.

feit dat bepaalde landen, waaronder een aantal lidstaten van de Europese Unie, 'bilaterale overeenkomsten' met de Amerikaanse regering hebben afgesloten die aan VS-soldaten de facto onschendbaarheid verlenen;

33. acht het van essentieel belang een nauwe relatie tussen de Europese Unie en de Raad van Europa tot stand te brengen en wijst op de problemen die een dergelijke relatie nog steeds stelt: het feit dat de samenwerking van technische en niet van politieke aard is, het gebrek aan communicatie tussen de Commissie en de Raad van Europa, waarvan de werkzaamheden elkaar overlappen, en het gebrek aan een duidelijke afbakening van de activiteitsdomeinen; verzoekt het Oostenrijkse en Finse voorzitterschap ervoor te zorgen dat het momenteel in voorbereiding zijnde memorandum van begrip wordt aangegrepen om deze problemen op te lossen; wijst erop dat de relatie tussen de Europese Unie en de Raad van Europa een 'ontmoetingsplaats' van cruciaal belang is die ook openstaat voor derde landen die een cultuur van mensenrechten voorstaan en dat een dergelijke relatie het succes van het nabuurschapsbeleid en andere bijzondere relaties die op partnerschap gegrond zijn mede waarborgt;

Een kritische blik op de dialogen van de EU met derde landen over politieke en mensenrechten, alsmede de algemene politieke dialoog van de EU met derde landen

34. is verheugd dat het jaarverslag een evenwichtige beoordeling van de effectiviteit van de mensenrechtendialogen van de EU bevat; neemt nota van de evaluatie van deze dialogen in 2004 en constateert dat de Raad eerste stappen doet om een overzichtsdokument over de mensenrechtendialogen en het gevoerde overleg op te stellen; ziet ernaar uit dit dokument te ontvangen nadat het is goedgekeurd; verzoekt met name de Raad om het Europees Parlement nauw bij deze werkzaamheden te betrekken, evenals bij het evaluatieproces van deze richtsnoeren; laat de Raad in dit verband weten dat over de evaluatie van de mensenrechtendialogen en het overleg met derde landen een eigen-initiatiefverslag zal worden opgesteld;
35. wijst erop dat op het gebied van de mensenrechten een samenhangend optreden, in overeenstemming met de verplichtingen van het Verdrag en het acquis, van de Unie en elke lidstaat noodzakelijk is om inconsistenties te voorkomen die het morele gezag van de Unie op het wereldtoneel verkleinen;
36. neemt nota van het oordeel in het jaarverslag van de Raad over de mensenrechtendialoog met China, met lange waslijsten van schendingen van de mensenrechten, waaronder aanhoudende berichten over politieke arrestaties, vooral van leden van minderheden, beschuldigingen van foltering, het algemeen verspreid gebruik van dwangarbeid, veelvuldige toepassing van de doodstraf en systematische onderdrukking van de godsdienstvrijheid, de vrijheid van meningsuiting (meer bepaald in verband met de behandeling van mensen in Tibet) en de vrijheid van de media, met inbegrip van internet; betreurt dat geen enkele vooruitgang van betekenis is geboekt in verband met de ratificatie en tenuitvoerlegging van het Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten (IVBPR) of de invrijheidstelling van gevangenen die vanwege de gebeurtenissen in 1989 op het Tiananmenplein vastzitten; beschouwt de dialoog als een waardevol instrument en een belangrijk onderdeel van de algemene strategische dialoog tussen de EU en China waarin de mensenrechten als prioritaire kwestie moeten worden behandeld; roept de Raad en de Commissie op in dit verband energieke inspanningen te leveren, zelfs als deze alleen op middellange termijn vruchten kunnen afwerpen; verzoekt China en de Raad

de dialoog te verbeteren door de eenvoudige beslissing te nemen om simultaan tolken in te voeren; heeft de hoop dat vernieuwende elementen, zoals de agenda waarbij de politieke dialoog op hoog niveau en het juridisch seminar direct op elkaar volgen, grotere synergie kunnen bewerkstelligen; beklemtoont dat een steeds positievere handelsrelatie afhankelijk moet zijn van hervormingen in verband met de mensenrechten; vraagt de Raad om leden van het Europees Parlement uit te nodigen, in navolging van dergelijke uitnodigingen van Chinese parlementsleden;

37. veroordeelt de oproep van de president van Iran om Israël van de kaart te vegen; uit zijn bezorgdheid over de toestand van de mensenrechten in Iran en over het feit dat de mensenrechtendialoog met Iran – vanwege Irans geringe engagement – sinds de vorige gespreksronde van juni 2004 onderbroken is; roept Iran op om de dialoog weer te hervatten en op basis van de inbreng van de EU criteria voor echte vorderingen op het vlak van de mensenrechten te definiëren; is verheugd over de duidelijke verklaring daarover in de conclusies van de Raad van 12 december 2005; moedigt de Raad aan met name zijn demarches in Iran inzake individuele gevallen voort te zetten en is in dit verband verheugd over de sterke betrokkenheid van het Oostenrijkse voorzitterschap; drukt zijn spijt uit over Irans slechte staat van dienst inzake de mensenrechten gedurende de eerste zes maanden van de ambtstermijn van president Mahmoud Ahmadinejad en verzoekt de Commissie om in het kader van het Europese initiatief voor mensenrechten alle nodige maatregelen te nemen om de contacten en samenwerking met het Iraanse maatschappelijk middenveld te versterken en de democratie en mensenrechten verder te ondersteunen;
38. is bezorgd over de ernstige schendingen van mensenrechten in Irak, waaronder in Irakese gevangenissen; is niettemin ingenomen met de EU-steun voor de nieuwe regering in Irak; roept op tot een groter engagement van de EU voor het tot stand brengen van stabiliteit in Irak en voor het volledig operationeel maken van het delegatiekantoor van de Commissie, op voorwaarde dat de veiligheidsproblemen kunnen worden opgelost; roept de Raad en de Commissie op om de voortdurende inzet van het Irakese Ministerie van Mensenrechten om hoge normen aan te houden te ondersteunen;
39. is verheugd dat het mensenrechtenoverleg van de EU met Rusland is begonnen; steunt de Raad in zijn voornemen dit overleg uit te bouwen tot een openhartige en volwaardige mensenrechtendialoog tussen de EU en Rusland en wil dat het Europees Parlement bij dat proces betrokken wordt; roept de Raad op er bij Rusland te blijven aandringen er mee in te stemmen dat Europese en Russische NGO's naar het voorbeeld van andere dialogen over mensenrechtenvraagstukken bij het overleg worden betrokken; is verheugd over de debriefing van NGO's bij het overleg, maar betreurt dat er geen systematische debriefing van het Europees Parlement plaatsvindt; verzoekt de Raad druk uit te oefenen op Rusland om er mee in te stemmen dat deze dialoog om beurten ook in Rusland wordt georganiseerd en niet alleen wanneer de topconferenties in de EU plaatsvinden; is bezorgd dat de nieuwe Russische wetgeving inzake NGO's mensenrechtenorganisaties ervan zal weerhouden hun activiteiten naar behoren of helemaal niet uit te voeren waar mensenrechten op het spel staan; vraagt de Commissie en de Raad dit vraagstuk in hun gesprekken met Rusland consequent aan te kaarten, niet in het minst op internationale platforms en dan met name in de Raad van Europa waarvan Rusland in 19 mei 2006 het voorzitterschap van de raad van ministers zal overnemen; vraagt de Commissie en de Raad de wederrechtelijke moorden, verdwijningen en foltering in Tsjetsjeense gevangenissen aan te kaarten, evenals de aanvallen op mensenrechtenactivisten die schendingen van de mensenrechten in Tsjetsjenië onderzoeken en zich daartegen uitspreken;

40. is verheugd over het op de zesde topconferentie tussen India en de EU goedgekeurde gezamenlijke actieplan waarin gesprekken over mensenrechtenvraagstukken zijn voorzien op basis van de afspraak om in een geest van gelijkheid en wederzijds respect samen te werken om de mensenrechten te eerbiedigen; verwacht dat de ook rechten van minderheden onderwerp van deze gesprekken zullen zijn; verwacht dat beide partijen binnen dit kader ook de problematische sociale situatie van de Dalits kunnen bespreken; verzoekt de Raad en de Commissie om een dergelijke dialoog na te streven met de regeringen van andere landen die onder een kastesysteem gebukt gaan; is verheugd dat de Commissie en de Raad regelmatig Indiase NGO's raadplegen in het kader van rondetafelgesprekken tussen de EU en de Indiase burgermaatschappij; raadt aan bij de gesprekken in de regio ook de mensenrechten in Kasjmir aan bod te laten komen;
41. neemt nota van de op 3 oktober 2005 goedgekeurde conclusies van de Raad inzake Colombia; doet de aanbeveling dat voor toekomstige conclusies van de Raad het overleg met het maatschappelijk middenveld en met de Hoge Commissaris van de VN voor de rechten van de mens een prioriteit dient te zijn en dat dit ook debatten in de COHOM-groep dient in te houden; verzoekt de Raad toezicht te houden op de verdere impact van de "Wet gerechtigheid en vrede" op mensenrechtenactivisten; neemt nota van het feit dat de "Wet gerechtigheid en vrede" van toepassing is op alle illegale gewapende groeperingen in Colombia (en niet alleen de AUC, maar ook de FARC en de ELN);
42. roept de Raad en de Commissie op om in hun politieke dialoog met derde landen consequent naar voren te brengen dat deze permanente uitnodigingen dienen toe te kennen aan alle gespecialiseerde instellingen, rapporteurs en vertegenwoordigers van de Verenigde Naties en dat zij alle achterstallige verslagen aan VN-verdragsorganen moeten voorleggen;
43. neemt nota van de in het jaarverslag vermelde invoering van het beleidsinstrument van een officiële EU-lijst van "gevangenen en arrestanten die speciale aandacht vereisen" in het beleid ten opzichte van een bepaald land; moedigt de Commissie en de Raad aan voor elk derde land waar mensenrechtenkwetsies spelen een dergelijke EU-lijst op te stellen en deze lijst bij iedere politieke dialoogbijeenkomst aan te kaarten;
44. roept de Raad voorts op de mogelijkheid te onderzoeken de benadering van de regeringen van sommige lidstaten en van bepaalde internationale NGO's over te nemen en ieder jaar in verband met zijn jaarverslag met het oog op schendingen van de mensenrechten een lijst van "landen die speciale aandacht vereisen" vast te stellen; stelt voor dat deze landen volgens concrete en transparante criteria worden aangemerkt, uitgaande van de thema's van de EU-richtsnoeren inzake de mensenrechten, en dat over de door het Parlement geselecteerde landen dringende resoluties worden opgesteld, teneinde te zorgen voor sterkere aandacht voor de mensenrechten bij de uitvoering van alle beleidsmaatregelen van de EU met betrekking tot de betrokken landen, met inbegrip van het opleggen van sancties op het gebied van bijstand of handel wanneer deze schendingen aanhouden; meent dat bij de beoordeling van de toestand van de mensenrechten bepaalde criteria van essentieel belang zijn, zoals de onafhankelijkheid van het rechtswezen en de media, alsook de status van organisaties uit het maatschappelijk middenveld;
45. is verheugd over het feit dat de Raad van Ministers in 2005 zijn gemeenschappelijk standpunt over Birma/Myanmar heeft gehandhaafd; neemt in het bijzonder nota van het verslag Haval/Tutu van september 2005, waarin werd verzocht de maatregelen van de State Peace and Development Council te beschouwen als een gevaar voor de internationale

veiligheid en om het regime daarom te verwijzen naar de VN-Veilighedsraad; erkent de steun van EU-lidstaten aan de briefing van de VN-Veilighedsraad betreffende voortdurende schendingen; stelt verontrust vast dat Daw Aung San Suu Kyi nog altijd onder huisarrest staat en dat de speciale rapporteur van de VN, wiens mandaat dit jaar eindigt, sinds 2003 geen toegang meer heeft gekregen tot het land; moedigt de EU aan in dit land een proactievare rol te spelen (vooral inzake de resolutie over Birma/Myanmar die op 17 november 2005 door het Europees Parlement werd goedgekeurd¹);

46. is verheugd dat de Raad en de Commissie vraagstukken op het gebied van de mensenrechten, democratie, de rechtsstaat en goed bestuur en overeenkomstige criteria hebben geïntegreerd in alle nationale actieplannen die in het kader van het Europees nabuurschapsbeleid worden opgesteld; aanvaardt dat de kracht van de actieplannen gelegen is in het feit dat zij een bindende verplichting betekenen, doch wijst erop dat dit ook hun zwakke punt is, aangezien de actieplannen op basis van onderhandelingen met het partnerland tot stand komen; dringt er daarom bij de Raad op aan om die landen aan hun verplichtingen te houden en maatregelen te overwegen ingeval zij hieraan niet binnen de gestelde termijn voldoen; vestigt de aandacht op het feit dat de mensenrechten in de overeenkomsten met Marokko en de Westelijke Sahara, Tunesië, Syrië, Israël en de Palestijnse Autoriteit, Algerije en Egypte in onvoldoende mate aan bod komen (over het actieplan inzake de twee laatste landen wordt nog onderhandeld); ziet uit naar de beoordeling van de verslagen over het eerste jaar van de uitvoering van de eerste zeven actieplannen en de verwezenlijking van de voor 2006 omliggende prioriteiten van het Europees nabuurschapsbeleid; verzoekt daarom om de oprichting van subcommissies voor mensenrechten die onder andere individuele gevallen behandelen en op die manier de mensenrechtendialoog met alle partnerlanden verder verbeteren;
47. verzoekt de Raad en de Commissie om in al hun acties de rechten van het kind op te nemen om aldus de kinderarbeid doeltreffend te kunnen bestrijden en om het onderwijs en de opvoeding van kinderen, een van de millenniumdoelstellingen, centraal te stellen;

Kritische beoordeling van de algemene activiteiten van de Raad en de Commissie

48. neemt nota van de mededeling dat de EU tijdens het voorzitterschap van het Verenigd Koninkrijk 26 demarches met betrekking tot individuele mensenrechtenaangelegenheden heeft ondernomen en 49 verklaringen over mensenrechtenvraagstukken heeft verstuurd;
49. begrijpt dat vooral op het gebied van de mensenrechten de activiteiten van de EU, zoals demarches in derde landen, soms geheim moeten blijven; is echter van mening dat een lijst van die activiteiten in het jaarverslag moet worden opgenomen;
50. verzoekt de Raad en de Commissie derhalve om samen met het Parlement een vertrouwelijk systeem te ontwikkelen met behulp waarvan aangewezen leden van het Parlement op de hoogte kunnen worden gehouden van de demarches van de lidstaten, het voorzitterschap, de hoge vertegenwoordiger voor het GBVB, de persoonlijke vertegenwoordiger voor de rechten van de mens, de speciale vertegenwoordiger of de Commissie inzake individuele mensenrechtenkwesties of situaties die door resoluties van het Parlement zijn aangekaart; stelt voor dat een dergelijk systeem zou kunnen worden ingesteld naar het voorbeeld van het systeem waardoor aangewezen leden van het

---

¹ Aangenomen teksten, P6_TA(2005)0444.

Parlement worden geïnformeerd over geheim materiaal met betrekking tot veiligheidsdiensten en defensie;

51. is verheugd dat de Raad Algemene Zaken op 12 december 2005 heeft bepaald dat de informatiebladen van de EU over de mensenrechten ter beschikking moeten worden gesteld aan alle instellingen van de EU en ziet ernaar uit de actuele versie daarvan zo spoedig mogelijk te ontvangen¹;
52. vraagt de Raad de mogelijkheden te onderzoeken om van de COHOM een werkgroep met in Brussel gevestigde vertegenwoordigers te maken; is van oordeel dat dit zou kunnen zorgen voor meer tijd voor vergaderingen, een betere coördinatie en daarmee mogelijkwijs voor een sterker houvast voor het mensenrechtenbeleid van de EU in bredere zin;
53. is verheugd over de oprichting van werkgroepen over institutionele opbouw, administratieve hervormingen, bestuur en mensenrechten in het kader van de samenwerking tussen de EU en respectievelijk Bangladesh, Laos en Vietnam; roept de Raad en de Commissie op deze benadering, behoudens een positieve effectiviteitsevaluatie, ook in de samenwerking met andere landen (zoals Cambodja en Nepal) te hanteren;
54. eist dat in alle instrumenten, documenten en verslagen betreffende mensenrechten (waaronder jaarverslagen) expliciet aandacht wordt besteed aan discriminatiekwesies, waaronder die met betrekking tot etnische minderheden, godsdienstvrijheid (ook discriminatie van minderheidsgodsdiensten), de mensenrechten van vrouwen, de rechten van het kind, de rechten van inheemse bevolkingsgroepen, gehandicapten (ook geestelijk gehandicapten) en mensen van elke seksuele geaardheid, en dat al hun organisaties hierbij worden betrokken, zowel binnen de EU als (waar nodig) in derde landen;
55. eist in verband met genderdiscriminatie dat de bescherming en bevordering van de rechten van de vrouw een rode beleidsdraad op de mensenrechtenagenda van de Europese Unie vormen;

Externe hulpverleningsprogramma's van de Commissie

Het Europees initiatief voor democratie en mensenrechten (EIDHR)

56. roept de Commissie op serieus rekening te houden met het streven van het Europees Parlement naar een specifiek mensenrechteninstrument voor 2007-2013; ziet uit naar een mededeling van de Commissie in dit verband;
57. onderstreept het belang van het Europees initiatief voor democratie en mensenrechten, dat een van de belangrijkste instrumenten van de EU vormt; benadrukt met name het voordeel dat voor programma's van het EIDHR geen toestemming nodig is door de landen waar deze programma's worden uitgevoerd, en dat het grootste deel van het budget van het EIDHR ten goede komt aan maatschappelijke organisaties;
58. onderstreept zijn standpunt dat het thema van de mensenrechten moet worden geïntegreerd in alle vier de financiële instrumenten voor externe acties en dat er een vijfde, specifiek

---

¹ Conclusies van de Raad van 12 december 2005. 15293/1/05 REV 1, Bijlage blz. 14.

instrument voor mensenrechten moet worden gecreëerd als aanvulling op de thematische programmering;

59. verzoekt de Commissie ervoor te zorgen dat de huidige hervorming van het Financieel Reglement¹ en de bijbehorende uitvoeringsregels toereikend zijn om de enorme administratieve last en het trage tempo bij het bezorgen van de middelen waar het EIDHR momenteel onder gebukt gaat, worden verminderd en het gemakkelijker wordt voor kleinere NGO's aan de basis om zich toegang te verschaffen tot de middelen en deze te beheren en aldus de impact van het EIDHR te verhogen;
60. verwelkomt de conclusies van het evaluatieverslag over de campagne tegen racisme, vreemdelingenhaat en onverdraagzaamheid, waar uit af te leiden valt dat de in het kader van het EIDHR gefinancierde projecten op zeer gemarginaliseerde groepen zijn gericht die niet door de overheid bereikt worden, en dat deze projecten goede resultaten laten zien;
61. is ingenomen met het feit dat de Commissie in 2005 meer dan 125 000 000 EUR aan vastleggingskredieten voor de programma's heeft kunnen uittrekken, maar is verontrust over de mogelijkheid dat niet alle in 2005 gecontracteerde projecten volledig en grondig zullen worden uitgevoerd;
62. stelt vast dat in 2005 meer dan een vijfde van het totale budget van de EIDHR werd gebruikt voor verkiezingswaarnemingsmissies van de Europese Unie naar 12 landen, daaronder Afghanistan, Ethiopië, Libanon, Liberia, Venezuela en de Palestijnse Autoriteit; uit zijn lof over de toenemende effectiviteit van de verkiezingswaarnemingsmissies van de EU, maar is van mening dat dit succes niet ten koste mag gaan van de financiering van mensenrechtenprojecten aan de basis in uiteenlopende landen;
63. verzoekt de Commissie en de Raad om een systematische follow-up van de verkiezingswaarnemingsmissies van de EU, om de toestand na de verkiezingen nauwgezet te volgen en zo nodig politieke maatregelen te nemen;
64. constateert dat een groot deel (50,9%) van het totale budget van de EIDHR voor in 2005 gecontracteerde projecten naar grote thematische projecten en dat slechts een klein deel (27,68%) naar microprojecten ging die door delegaties van de Commissie werden geïnitieerd; herhaalt dat een groter deel van het budget moet worden uitgetrokken voor kleinere projecten aan de basis; verzoekt de Commissie bijzondere aandacht te besteden aan die NGO's die bij de bevordering van de mensenrechten in hun land een belangrijke rol spelen, maar die door de autoriteiten van dat land niet wettelijk worden erkend; acht het van cruciaal belang dat de Commissie in dit verband een herziening voorstelt van het financieel reglement waarin de financiering van dergelijke NGO's is opgenomen;
65. verleent zijn volledige steun aan de bijdrage van de EU aan intergouvernementele organisaties, aangezien deze fundamentele impulsen kunnen leveren aan de bevordering van de democratie en de mensenrechten; is evenwel van oordeel dat deze bijdrage niet ten koste dient te gaan van NGO's, maar beter via strategische langetermijnpartnerschappen kan plaatsvinden;

---

¹ Verordening (EG, Euratom) nr. 1605/2002 van de Raad van 25 juni 2002 houdende het Financieel Reglement van toepassing op de algemene begroting van de Europese Gemeenschappen (PB L 248 van 16.9.2002, blz. 1).

66. is verheugd over het feit dat de Commissie haar procedures met betrekking tot de oproepen tot indiening van voorstellen voor 2006 heeft gewijzigd, voor zover de nieuwe, op projectschetsen gebaseerde oproepen meer de nadruk schijnen te leggen op het criterium van een sterker kwaliteitsmanagement;
67. verzoekt de Commissie het Parlement alle effectbeoordelingsverslagen ter beschikking te stellen die ten aanzien van de projecten worden uitgevoerd door interne en externe beoordelaars worden opgesteld, teneinde een behoorlijke controle te waarborgen; verzoekt de Commissie de mensenrechteneffectrapportage als integraal onderdeel van het projectcyclusbeheer van de Europese Unie in de praktijk te brengen, zowel ex ante als ex post, om aldus zowel feedback te geven voor de toekomstige beleidsvorming en toekomstige projecten als voor de evaluatie van de lopende programma's;

Hulpverleningsprogramma's in het algemeen

68. acht het noodzakelijk stappen te doen om de vraagstukken met betrekking tot de mensenrechten, democratische beginselen, de rechtsstaat en goed bestuur (zoals omlind in de ACS-EU-Overeenkomst) te integreren in de maatregelen die uit het Europees Ontwikkelingsfonds (EOF) worden gefinancierd; verzoekt de Commissie een jaarlijks overzicht te geven van de desbetreffende uitgaven van het EOF voor de gehele geografische, regionale en thematische programmering, teneinde meer zichtbaarheid te verlenen aan de activiteiten van de EU op dit gebied;
69. verzoekt de Commissie de ontwikkelingsdoelstellingen, -indicatoren en -plannen in het kader van haar beleidsprogrammering te baseren op alom aanvaarde internationale mensenrechteninstrumenten en daarbij mensenrechtenorganisaties vanaf de formulering van beleidsmaatregelen en programma's tot aan de uitvoering, controle en evaluatie te betrekken;
70. verzoekt om een follow-up van het in juni 2005 gehouden seminar over mensenrechten in verband met humanitaire bijstand van de EU, ook door middelen van de EU toe te wijzen aan juridische vraagstukken in de nasleep van bloedbaden en misdaden tegen de menselijkheid;

Een beschouwing van de tenuitvoerlegging van de mensenrechten- en democratieclausules

71. herinnert aan zijn genoemde resolutie van 14 februari 2006 betreffende het toekomstige beleid van de EU inzake het opnemen van mensenrechtenclausules in alle overeenkomsten van de Unie, met inbegrip van het invoeren van een doeltreffend mechanisme voor het toezicht op de eerbiediging van de mensenrechten en grotere betrokkenheid van het Europees Parlement bij de beoordelings- en raadplegingsprocessen in verband met die clausules; ziet er naar het antwoord van het Oostenrijkse voorzitterschap en de Commissie op de voorstellen van het Parlement;
72. neemt nota van het feit dat politieke dialoog op het gebied van mensenrechten- en democratiseringsvraagstukken een vast en essentieel onderdeel vormen van de vierde generatie van samenwerkingsovereenkomsten met derde landen: benadrukt zijn vastberadenheid om de ex ante-controle van het in dergelijke politieke dialogen ingenomen standpunt te versterken;

73. stemt in met het in het jaarverslag 2005 ingenomen standpunt dat de mensenrechtenclausule een basis vormt om derde landen tot positieve actie op het vlak van mensenrechten en democratisering aan te zetten; benadrukt echter dat dit niet uitsluit dat de samenwerking tijdelijk wordt opgeschort ingeval van inbreuken op de clausule; herhaalt haar oproep een waaier van maatregelen en een duidelijk sanctiesysteem te definiëren die ingeval van inbreuken op de mensenrechtenclausule door derde landen kunnen worden getroffen en roept de Raad er tevens toe op te gelegener tijd het stemmen met gekwalificeerde meerderheid uit te breiden tot beslissingen over het nemen van beperkende maatregelen in dit verband; herhaalt zijn eis een beter mechanisme in te stellen voor controle en overleg inzake de inachtneming van de clausule en roept de Commissie en de Raad op om de Subcommissie mensenrechten van het Europees Parlement jaarlijks verslag uit te brengen over de inbreuken op de mensenrechtenclausules, waaronder de clausules van de Overeenkomst van Cotonou;
74. betuigt opnieuw zijn steun aan het besluit van de Raad van 3 oktober 2005 om sancties op te leggen aan Oezbekistan op grond van de gebeurtenissen in Andijan op 13 mei 2005, waar een groot aantal burgers werd doodgeschoten door veiligheidstroepen en vervolgens vele mensen werden gearresteerd en achteraf voor de rechter werden gebracht in een proces dat niet aan de internationale normen van eerlijke rechtspleging voldeed om de zaak in de doofpot te stoppen; beschouwt dit als voorbeeld voor een coherent optreden van de EU tegen een regering die krachtens een partnerschaps- en samenwerkingsovereenkomst met de EU gehouden is de mensenrechten te eerbiedigen; betreurt dat het in het geval van Oezbekistan zes maanden heeft geduurd eer er sancties konden worden afgekondigd; hoopt echter dat dit precedent er uiteindelijk toe zal leiden dat de mensenrechtenclausule in alle overeenkomsten te versterken; roept de Raad op de schending van de mensenrechten in Turkmenistan onomwonden te veroordelen;
75. wijst nogmaals op zijn resolutie over mensenrechten en persvrijheid in Tunesië in de context van de op 15 december 2005 in Tunesië gehouden wereldtop over de informatiemaatschappij¹;
76. verwijst naar zijn resolutie van 27 oktober 2005 over de mensenrechten in de Westelijke Sahara²; is verheugd over de vrijlating van de Saharaanse politieke gevangenen door de Marokkaanse autoriteiten, maar stelt de voortgaande mensenrechtenschendingen waaraan de Saharaanse bevolking blootstaat, aan de kaak; wenst dat de Saharaanse bevolking wordt beschermd en haar grondrechten, met name de vrijheid van meningsuiting, het recht op vrij verkeer en het demonstratierecht, worden geëerbiedigd; spreekt opnieuw de wens uit naar een rechtvaardige en duurzame oplossing voor het conflict in de Westelijke Sahara, uitgaande van het recht op zelfbeschikking van het volk der Sahrawi overeenkomstig de desbetreffende resoluties van de Veiligheidsraad, met name resolutie 1495(2003);
77. is verheugd over de monitoring en herziening van de richtsnoeren voor het vaststellen en herzien van beperkende maatregelen in het kader van het gemeenschappelijk buitenlands en veiligheidsbeleid van de EU³;

---

¹ Aangenomen teksten, P6_TA(2005)0525.

² Aangenomen teksten, P6_TA(2005)0414.

³ Deze richtsnoeren werden oorspronkelijk in december 2003 goedgekeurd door de Raad. Zij bevatten standaardformuleringen en gemeenschappelijke definities die gebruikt kunnen worden

78. is verheugd over de rol die de Paritaire Parlementaire Vergadering ACS-EU speelt als platform voor een open en transparant debat over mensenrechtenkwesties, en moedigt deze aan haar werk voort te zetten om op die manier bij te dragen aan de politieke dialoog zoals bedoeld in artikel 8 van de Overeenkomst van Cotonou;
79. betreurt dat er te weinig gebruik wordt gemaakt van de toepassing van de mensenrechtenclausule, vervat in artikel 96 van de Overeenkomst van Cotonou, in geval van flagrante schendingen van de mensenrechten in de ACS-landen en dringt aan op het versterken van de politieke dialoog in de geest van de Overeenkomst van Cotonou;
80. is verheugd over het goede voorbeeld dat de EU heeft gegeven met haar activiteiten in de vorm van demarches en verklaringen als reactie op de gewelddadige onderdrukking die zich in juni 2005 in Ethiopië heeft voorgedaan; vreest dat, indien mocht blijken dat in november 2005 opnieuw een dergelijke schending van de mensenrechten plaatsvond, de EU hier niet in voldoende mate consequenties aan heeft verbonden; meent dat de regering van Ethiopië, gezien het hoge aantal oppositieleiders en mensenrechtenactivisten die momenteel in de gevangenis zitten en de doodstraf riskeren, niet voldoet aan haar verplichtingen conform artikel 8 van de Overeenkomst van Cotonou; verzoekt de Commissie en de Raad gehoor te geven aan de oproep van het Europees Parlement tot een gecoördineerde houding in overeenstemming met artikel 96 van de Overeenkomst van Cotonou, waar het in zijn resolutie van 15 december 2005 om had gevraagd;
81. spreekt zijn bezorgdheid uit over het feit dat Eritrea ondanks ernstige mensenrechtenschendingen, waaronder arbitraire detenties en marteling van duizenden gedetineerden, niet wordt genoemd in het jaarverslag van de Raad over de mensenrechten in 2005; betreurt dat ondanks de resolutie van 18 november 2004 over de situatie van de mensenrechten in Eritrea¹, waarin het Parlement de mensenrechtensituatie in Eritrea veroordeelt en de Raad en Commissie oproept tot het in werking stellen van de in artikel 96 van de Overeenkomst van Cotonou voorziene consultatieprocedure, er door de Raad en Commissie op dit punt weinig actie is ondernomen; roept de Raad en de Commissie op om ten aanzien van de mensenrechtensituatie in Eritrea alsnog met spoed de consultatieprocedure van artikel 96 ACS-EU-Partnerschapsovereenkomst in werking te doen treden;

Tenuitvoerlegging van de EU-richtsnoeren inzake de mensenrechten

82. neemt nota van de eerste tweejaarlijkse herziening van de EU-richtsnoeren inzake kinderen en gewapende conflicten tijdens het Britse voorzitterschap; is met name verheugd dat de in juli 2005 goedgekeurde EU-informatiebladen over de mensenrechten een hoofdstuk over de rechten van het kind bevatten en wijzen op de plicht om in voorkomende gevallen overeenkomstig de richtsnoeren te rapporteren; stelt vast dat de raadpleging met stakeholders en NGO's in het proces van de herziening en bij het opstellen van aanbevelingen voorbeeldig is geweest; betreurt echter dat het Europees Parlement niet bij het evaluatieproces van deze richtsnoeren betrokken werd, dat de gelegenheid voor een verstrekkende herziening niet werd aangegrepen en dat het slotdocument qua omvang en ambitie teleurstellend is; verzoekt de Raad derhalve het Europees Parlement systematisch bij de

---

voor wetsinstrumenten voor het opleggen van sancties. De herziening van de richtsnoeren vond in december 2005 plaats.

¹ PB C 201 van 18.8.2005, blz. 123.

tweejaarlijkse herziening van deze richtsnoeren te betrekken zodat men op de hoogte is van het standpunt en de aanbevelingen van het Parlement in dezen;

83. is verheugd dat het Oostenrijkse voorzitterschap heeft toegezegd de praktijk van de demarches bij alle internationale partners van de EU te zullen voortzetten voor wat betreft de ratificatie van de internationale verdragen tegen foltering; verzoekt de Raad en de Commissie nieuwe en innovatieve wijzen te overwegen om de richtsnoeren inzake foltering ten uitvoer te leggen; onderstreept dat deze richtsnoeren weliswaar reeds in 2001 werden goedgekeurd, maar dat zij tot de minst uitgevoerde richtsnoeren behoren; gezien een absoluut verbod op foltering en mishandeling tegen de internationale achtergrond van de terrorismebestrijding nu wordt bedreigd, verzoekt de Raad om het Europees Parlement bij het toekomstige evaluatieproces van deze richtsnoeren te betrekken; deelt de Raad in dit verband mee dat zijn Subcommissie mensenrechten heeft gevraagd om een studie met het oog op de optimalisering van de tenuitvoerlegging van de EU-richtsnoeren inzake foltering en de verbetering van de middelen waarin die richtsnoeren voorzien; beveelt het Oostenrijkse en het Finse voorzitterschap aan demarches inzake foltering te ondernemen in alle landen die de desbetreffende verdragen hebben ondertekend, maar die niet de indruk wekken deze na te leven; benadrukt dat een vaste zetel van het voorzitterschap of het secretariaat van de Raad in de VN-Commissie tegen foltering aanzienlijke concrete input zou kunnen leveren voor een strategische analyse van de vraag in welke landen op welk tijdstip demarches dienen te worden ondernomen; verzoekt de Raad te overwegen of de Europese Unie niet krachtadiger en overtuigender zou optreden ten opzichte van derde landen indien alle lidstaten het facultatief Protocol bij het Verdrag tegen foltering en andere wrede, onmenselijke en ontorende behandeling of bestraffing¹ zouden ondertekenen en ratificeren; is ook verontrust over de beschuldigingen van verplaatsing en uitbesteding van foltering in derde landen en verzoekt de EU om de bestrijding van foltering als een topprioriteit van haar mensenrechtenbeleid te beschouwen, in het bijzonder via een betere tenuitvoerlegging van de EU-richtsnoeren en alle andere instrumenten van de EU, zoals het EIDHR;
84. benadrukt dat sterke prioriteit dient te worden verleend aan de volledige tenuitvoerlegging van de EU-richtsnoeren inzake mensenrechtenactivisten; roept de Raad op om initiatieven te nemen ter bescherming van mensenrechtenactivisten; roept de Commissie en de lidstaten om leden van hun delegaties en hun personeel op ambassades en consulaten te scholen in de toepassing van deze richtsnoeren; verzoekt de Commissie de mogelijkheden te onderzoeken om middelen ter beschikking te stellen om de kosten van deze scholing te dekken; verwelkomt de ontwikkeling door het Nederlandse voorzitterschap van de EU van een handboek voor de tenuitvoerlegging van de richtsnoeren; betreurt echter dat het Parlement niet adequaat is geïnformeerd over de inhoud daarvan; roept de Raad en de Commissie op de situatie van mensenrechtenactivisten in alle politieke dialogen systematisch ter sprake te brengen; roept de Commissie op om op het niveau van EG-delegaties voorlichtingsseminars over de richtsnoeren te houden met deelneming van alle

---

¹ Op 23 januari 2006 was de stand van ondertekeningen en ratificaties onder de 25 lidstaten als volgt: ondertekend en geratificeerd (slechts 5 lidstaten): Denemarken, Malta, Polen, het Verenigd Koninkrijk en Zweden (alsmede kandidaat-lidstaat Kroatië); ondertekend (11 lidstaten): België, Cyprus, Estland, Finland, Frankrijk, Italië, Luxemburg, Nederland, Oostenrijk, Spanje en de Tsjechische Republiek (evenals de kandidaat-lidstaten Roemenië en Turkije); ondertekend noch geratificeerd (9 lidstaten): Duitsland, Griekenland, Hongarije, Ierland, Letland, Litouwen, Portugal, Slowakije en Slovenië (evenals kandidaat-lidstaat Bulgarije).

relevante NGO's; roept de Raad eens te meer op het Europees Parlement te informeren over de tenuitvoerlegging ter plekke van deze richtsnoeren en om het Parlement volledig bij de evaluatie daarvan te betrekken;

85. steunt de Raad bij zijn inspanningen om het thema van de mensenrechten in alle werkzaamheden van de EU te integreren, met name door regelmatig een specifiek stelsel van EU-richtsnoeren inzake mensenrechten onder de loep te nemen en in te voeren;

Interpretatie van de mensenrechten

86. is verheugd over het feit dat de Raad en de Commissie inspanningen ondernemen om de samenhang tussen het mensenrechtenbeleid van de EU en andere internationale beleidsmaatregelen te vergroten; acht het voor het voeren van een geloofwaardig Europees mensenrechtenbeleid van vitaal belang dat deze samenhang wordt versterkt;
87. benadrukt het belang van de benoeming van Michael Matthiessen tot persoonlijke vertegenwoordiger inzake mensenrechten van de hoge vertegenwoordiger van de EU voor het GBVB, waarmee een belangrijke stap is gezet op weg naar de mainstreaming van de mensenrechten; is verheugd over de activiteiten en de persoonlijke betrokkenheid van deze functionaris;
88. is verheugd over het feit dat de werkgroepen die verantwoordelijk zijn voor civiele operaties en politieacties in het kader van het GBVB/EVDB, evenals voor militaire operaties van de EU, ermee begonnen zijn de mensenrechtenaspecten, waaronder veroordeling van het gebruik van geweld tegen vrouwen, van hun werkzaamheden te bespreken en dergelijke vraagstukken te integreren in de instructies die zij het missiepersoneel van de EU voor hun acties in het veld geven; verwelkomt de door de Raad op 23-24 mei 2005 goedgekeurde 'Algemene gedragsnormen voor EVDB-operaties' die uitgebreide instructies bevatten voor alle personeelscategorieën die betrokken zijn bij EVDB-missies; vestigt evenwel de aandacht op de noodzaak deze normen op een nauwgezette en coherente wijze ingang te doen vinden bij het groeiende aantal militaire en civiele externe operaties van de EU; is van oordeel dat de EU langs deze weg misbruiken kan voorkomen die zich met vredeshandhavende missies van de VN hebben voorgedaan; verzoekt de Commissie de mogelijkheden te onderzoeken om meer middelen ter beschikking te stellen om het betrokken personeel in de toepassing van deze richtsnoeren te scholen;
89. is verheugd over de goedkeuring van richtsnoeren van de Europese Unie inzake de bevordering van de naleving van het internationale humanitaire recht in december 2005; dringt er bij de Raad op aan deze bij al zijn desbetreffende uitspraken, verklaringen en demarches toe te passen;
90. verzoekt de Europese Investeringsbank (EIB), die als grootste financiële instelling ter wereld en als kredietverleenster een van de organen is die het ontwikkelingsbeleid van de EU uitvoeren, bij al haar projectevaluaties rekening te houden met mensenrechtenvraagstukken en ervoor te zorgen dat zij over voldoende interne capaciteit beschikt om de mensenrechten in al haar activiteiten te integreren; roept in het bijzonder op tot de invoering van duidelijke waarborgprocedures, uitgaande van internationale richtsnoeren, om de impact van haar projecten op de mensenrechten te beoordelen en te lenigen; roept op tot een waarborgbeleid inzake vraagstukken die niet in de EU-wetgeving

zijn vastgelegd en die ten minste gelijk zijn aan die van de Equator-beginselen; roept de EIB op om daarover overleg te plegen met het Europees Parlement;

91. is verheugd dat de Commissie regelmatig onderzoekt of landen op de SAP-lijst dienen te worden gezet van landen die bij de uitvoer van producten naar de EU gunstige douanetarieven genieten; verzoekt de Commissie evenwel te waarborgen dat de zij er bij die beoordeling op let of de betreffende landen internationale verplichtingen zijn aangegaan en of deze in de praktijk worden nageleefd en doeltreffend gehandhaafd;
92. roept de Commissie op objectieve criteria te hanteren bij het toekennen van SAP-subsidies aan landen die ernstig tekort zijn geschoten bij de tenuitvoerlegging van de acht ILO-overeenkomsten inzake de fundamentele arbeidsnormen en daarbij vooral nauwlettend in de gaten te houden of Venezuela, Moldavië, Sri Lanka, Mongolië, El Salvador, Guatemala en Colombia zich aan de afspraken houden, vooruitlopend op het besluit van de Commissie in december 2005; roept de Commissie in het algemeen op de uitvoering van deze overeenkomsten regelmatig onder de loep te nemen en zo nodig de vrijwaringsbepalingen uit de verordening toe te passen;
93. verzoekt de Raad en de Commissie ervoor te zorgen dat de handelsovereenkomsten compatibel zijn met de bestaande VN-verdragen inzake mensenrechten, in overeenstemming met de resolutie van het Parlement van 14 februari 2006, dat voorafgaand aan het handelsoverleg onafhankelijke duurzaamheidsbeoordelingen met betrekking tot specifiek het effect op de mensenrechten worden uitgevoerd en dat de eventuele negatieve invloed van bestaande en voorgestelde handelsvoorschriften op de mensenrechten en op sociale en ecologische kwesties wordt gevolgd, beoordeeld en tenietgedaan;
94. wijst erop dat alle landenspecifieke evaluaties inzake de situatie van de mensenrechten een analyse van de grondrechten van werknemers dient te omvatten, zoals deze zijn neergelegd in artikel 23 van de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens, artikel 22 van het Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten en artikel 8 van het Internationaal Verdrag inzake economische, sociale en culturele rechten;
95. verzoekt de Commissie systematische monitoring inzake mensenrechten tot een vast bestanddeel te maken van alle nationale strategiedocumenten, regionale strategiedocumenten, nationale indicatieve programma's, regionale indicatieve programma's en actieplannen; verzoekt de Commissie deze documenten regelmatig bij te werken, opdat zij telkens de recentste stand betreffende de mensenrechten in de praktijk weergeven, en hierbij voor een passende raadpleging van NGO's te zorgen;
96. verzoekt de Commissie een verslag in te dienen over de vraag op welke wijze zij haar voorstellen uit de mededeling van de Commissie over de rol van de Europese Unie bij de bevordering van de mensenrechten en de democratisering in derde landen van mei 2001 heeft omgezet, gevolgd door een grondige beoordeling;
97. verzoekt de Commissie bij de tenuitvoerlegging van haar recente mededeling van 23 maart 2006 over de sociale verantwoordelijkheid van bedrijven (COM(2006)0136) een strategie te ontwikkelen ter bevordering van de toepassing van alle EU-richtsnoeren inzake mensenrechten door transnationale ondernemingen;
98. herhaalt dat het interne beleid van de EU niet alleen in overeenstemming moet zijn met de internationale normen op het gebied van de mensenrechten, maar in deze zin voorbeeldig

dient te zijn; uit in dit verband zijn bezorgdheid dat de bestaande maatregelen van het migratiebeheer in de praktijk niet altijd garanderen dat vluchtelingen de nodige toegang tot bescherming krijgen; roept de Raad en de Commissie op te waarborgen dat migratiebeheer niet een voorwaarde gaat vormen voor de ontwikkelingssamenwerking met derde landen en dat de proefprogramma's inzake regionale bescherming beschermingsgericht zijn, in voldoende mate gefinancierd worden een langetermijnkarakter hebben, volledig aansluiten op het humanitaire en ontwikkelingsbeleid van de EU en op het beginsel van internationale solidariteit zijn gebaseerd;

99. beklemtoont dat in de strijd tegen de mensenhandel met betrekking tot de slachtoffers daarvan een mensenrechtenbenadering dient te worden gehanteerd; is in dit verband verheugd over de aandacht voor slachtofferbescherming in het EU-plan van de Raad ter voorkoming en bestrijding van mensenhandel¹ en dringt er bij alle lidstaten op aan het Verdrag van de Raad van Europa inzake de bestrijding van de mensenhandel te ratificeren;
100. dringt er bij de Raad en de Commissie op aan "benchmarks" vast te stellen voor alle overleg met betrekking tot mensenrechten om zo de coherentie van het beleid en politieke dialoog te verbeteren;

De doeltreffendheid van de eigen interventies van het Europees Parlement met betrekking tot de mensenrechten

101. is verheugd dat het Parlement in steeds grotere mate zijn stem laat horen in verband met de mensenrechten en met het waarborgen dat de verplichtingen tot verbetering van de situatie van de mensenrechten wereldwijd worden nageleefd, doordat het de activiteiten van andere instellingen kritisch onder de loep neemt en in het bijzonder dankzij de Sacharov-prijs;
102. is verheugd dat de Subcommissie mensenrechten binnen de Commissie buitenlandse zaken, met de activiteiten van het Parlement als leidraad, reeds in het eerste jaar van haar bestaan een brandpunt van activiteiten op mensenrechtengebied vormde dat tijdens de vorige zittingsperiode node werd gemist, waarbij zij verantwoordelijk was voor de behandeling van periodieke verslagen van het voorzitterschap, de Commissie, de persoonlijke vertegenwoordiger voor de rechten van de mens, de Hoge Commissaris van de VN voor de rechten van de mens, de speciale rapporteurs van de VN en de Commissaris voor de rechten van de mens van de Raad van Europa, talrijke hoorzittingen, gedachtewisselingen, deskundigheid en onderzoek alsmede impulsen voor de werkzaamheden van de Commissie buitenlandse zaken;
103. beklemtoont dat het noodzakelijk is mensenrechtenvraagstukken te integreren in de werkzaamheden van alle parlementaire commissies en delegaties die zich met de externe relaties van het Europees Parlement bezighouden; vraagt in dit verband bijzondere aandacht voor de inspanningen van de Commissie ontwikkelingssamenwerking om regelmatig debatten over mensenrechten te organiseren en verzoekt de Commissie en de Raad zich de conclusies van deze en andere in het Parlement gehouden debatten over mensenrechten ter harte te nemen;
104. wijst er in dit verband op dat de Subcommissie mensenrechten haar activiteiten in 2005 richtte op de uitvoering van de mensenrechteninstrumenten van de EU, waaronder de EU-

---

¹ PB C 311 van 9.12.2005, blz. 1.

richtsnoeren inzake de bescherming van mensenrechtenactivisten, en dat zij in dat verband een coördinatiesysteem met vertegenwoordigers van VN-organen voor de mensenrechten heeft opgericht; beschouwt het als een prioriteit om nauw te blijven samenwerken met de organen en vertegenwoordigers van de Verenigde Naties en de Raad van Europa, om aldus een grotere samenhang en een betere coördinatie op het gebied van de mensenrechten te garanderen;

105. is van oordeel dat de effectiviteit van de werkzaamheden van het Parlement op verschillende manieren zou kunnen worden versterkt, bijvoorbeeld door een intensievere controle van de activiteiten van de Raad en de Commissie ten opzichte van landen waar mensenrechtenkwesties spelen, en door een coherente follow-up en tijdige effectbeoordeling van alle verklaringen inzake mensenrechten die in resoluties en hun tenuitvoerlegging worden afgelegd; stelt de subcommissie voor om voor het volgen van elke reeks richtsnoeren de oprichting van kleine, informele werkgroepen te overwegen, zodat de werkzaamheden van de Raad op dit vlak beter kunnen worden gevolgd en betere voorstellen kunnen worden ingediend;
106. verzoekt de subcommissie op systematische wijze follow-up te geven aan resoluties inzake mensenrechten die krachtens artikel 115 van het Reglement zijn goedgekeurd en de inspanningen te versterken om de implicaties voor het externe mensenrechtenbeleid van alle activiteiten van het Parlement, met inbegrip van de werkzaamheden van andere commissies en van parlementaire delegaties, aan de orde te stellen;
107. is van mening dat de subcommissie haar invloed op het beleid en de programmering van de Raad en de Commissie zou kunnen vergroten door hun werkprogramma's nauwlettender te volgen, met name de werkzaamheden van COHOM, en door regelmatig door de leden van COHOM te worden uitgenodigd, en wenst dat de leden van het Europees Parlement systematisch op debriefings worden uitgenodigd, zoals die voor NGO's worden georganiseerd, of de debriefings inzake de mensenrechtendialogen met derde landen; ziet ernaar uit dat toezeggingen worden gedaan dat dergelijke uitnodigingen voortaan stelselmatig zullen worden ontvangen;
108. verzoekt het Bureau van het Parlement en de Conferentie van voorzitters in overweging te nemen welke maatregelen zouden kunnen worden genomen om bij stemmingen over spoedresoluties van het Parlement krachtens artikel 115 van het Reglement, de politieke ondersteuning door de leden ter plenaire zitting te vergroten, mogelijkerwijs door het tijdstip van de stemming naar een gepaster tijdvenster te verschuiven;
109. pleit voor een constructievere rol van de Subcommissie mensenrechten bij de ontwikkeling van consistente en transparante criteria voor de selectie van dringende onderwerpen, zodat gewaarborgd wordt dat parlementaire interventies tijdig plaatsvinden en een maximaal effect sorteren; verzoekt de leden van de subcommissie hun deskundigheid ter zake te delen en bij het opstellen van dringende resoluties een actievere en besluitvaardiger rol te spelen; stelt voor daartoe een permanente werkgroep op te richten, bestaande uit leden van de subcommissie;
110. is verheugd over de opstelling van richtsnoeren voor parlementaire delegaties bij missies naar derde landen; verzoekt het Bureau van het Parlement en de Conferentie van voorzitters over maatregelen na te denken die genomen zouden kunnen worden om de zichtbaarheid van deze richtsnoeren te vergroten en de systematische toepassing ervan te bevorderen; onderstreept dat alle missies naar derde landen het thema van

mensenrechtenvraagstukken systematisch tot onderwerp moeten maken en dat alle deelnemers voor en tijdens de missie briefings over de toestand van de mensenrechten dienen te krijgen;

111. is verheugd dat de subcommissie, de Commissie buitenlandse zaken en de Voorzitter van het Europees Parlement actief tegen gevallen van onrecht in de hele wereld optreden, met name door middel van de Sacharov-prijs; stelt in verband daarmee vast dat de prijs tijdens een passende, openbare ceremonie persoonlijk aan de winnaars zou moeten worden overhandigd;
112. is verheugd over het feit dat het Parlement van plan is de complexe kwestie van de naleving van de mensenrechten voor de achtergrond van de strijd tegen het terrorisme aan te pakken; wijst erop dat coherentie in de benadering van verschillende mensenrechtenvraagstukken door de EU van het hoogste belang is indien de EU internationaal geloofwaardig wil optreden; herinnert aan zijn besluit van 18 januari 2006¹ een tijdelijke commissie in te stellen over de veronderstelde betrokkenheid van de CIA en wellicht van lidstaten van de EU en kandidaat-landen bij buitengewone uitleveringen, waarbij gevangenen worden overgebracht naar geheime locaties, waar zij mogelijk gemarteld worden; ziet uit naar het verslag en de conclusies van die commissie;
113. verzoekt de Raad en de Commissie om met het oog op de EU-VS Conferentie in juni 2006 en in overeenstemming met de deskundigenverslagen van de VN-commissie voor de mensenrechten een oproep te doen tot de Amerikaanse regering om het detentiecentrum in Guantanamo onmiddellijk te sluiten en erop aan te dringen dat alle gedetineerden een behandeling krijgen die strookt met het humanitair recht en dat zij zo snel mogelijk worden berecht in een eerlijk, openbaar proces voor een competente, onafhankelijke en onpartijdige rechtbank;
114. ziet ernaar uit de resultaten van een effectbeoordelingsstudie te ontvangen die erop is gericht het effect van de activiteiten van het Europees Parlement op het gebied van de mensenrechten te analyseren en te evalueren;
115. neemt nota van de voorstellen, die momenteel nog worden besproken, om de rol van het Parlement bij de bevordering van de democratie te versterken, waardoor de werkzaamheden van centrale commissies en delegaties zouden kunnen worden ondersteund, een waarnemingsplatform voor politieke ontwikkelingen in de buurlanden en andere derde landen zou kunnen worden geschapen en het informatienetwerk tussen de nationale parlementen van de Unie zou kunnen worden versterkt;
116. neemt nota van de voorstellen, die momenteel nog worden besproken, om een Europees Fonds voor Democratie op te richten dat met andere organisaties die het democratiseringsproces zijn toegedaan, zoals de Raad van Europa en de OVSE, dient samen te werken en de vraag dient te onderzoeken hoe een EU-orgaan ter bevordering van democratie en mensenrechten kan worden ontwikkeld;

De middelen die voor het mensenrechtengerelateerde werk worden aangewend, inclusief het werk van het secretariaat van de Raad

---

¹ Aangenomen teksten, P6_TA(2006)0012.

117. verzoekt de Commissie voor elke delegatie naar een derde land een permanente post te reserveren voor een verantwoordelijke voor het monitoren van de mensenrechtensituatie in dat land en het promoten van de internationale normen op het gebied van de mensenrechten en die tevens verantwoordelijk is voor de betrekkingen met het maatschappelijk middenveld, zoals met mensenrechtenactivisten; verzoekt erom deze post van voldoende gezag te voorzien om waar nodig problemen te kunnen identificeren en aan te kaarten; spreekt in dat verband de wens uit dat er door de delegaties van de Commissie regelmatig officiële uitnodigingen worden verstuurd naar vertegenwoordigers van het maatschappelijk middenveld om de werkzaamheden van mensenrechtenactivisten in derde landen verder te ondersteunen;
118. verzoekt de Commissie de eenheid mensenrechten in haar directoraat-generaal Buitenlandse betrekkingen te versterken door in extra personeel voor alle mensenrechtenkwesties te voorzien, teneinde de eenheid in staat te stellen haar bijkomende functie van ondersteunende eenheid te kunnen vervullen; verzoekt er tevens om een personeelslid binnen elke geografische eenheid meer verantwoordelijkheid te geven op het gebied van mensenrechten;
119. vraagt om de Subcommissie mensenrechten meer middelen toe te kennen, zodat zij onderzoeksmissies en bezoeken van commissieleden aan plekken waar de mensenrechten niet worden gerespecteerd, beter kan financieren en schendingen van de internationale mensenrechten duidelijk aan de kaak kunnen worden gesteld;
120. verzoekt de Raad de eenheid mensenrechten in zijn algemeen secretariaat te versterken en in het bijzonder nieuwe posten te creëren voor deskundigen op het gebied van de mensenrechten en met specialistische kennis van de internationale humanitaire en mensenrechtenwetgeving ter assistentie van de persoonlijke vertegenwoordiger voor de rechten van de mens, teneinde een redelijke verdeling van het werk mogelijk te maken, met name gezien de uitbreiding van zijn verantwoordelijkheden;
121. pleit ervoor dat aan alle door de Raad benoemde speciale vertegenwoordigers een deskundige inzake mensenrechten wordt toegewezen die uitsluitend in hun bureau werkzaam is; verzoekt deze vertegenwoordigers om in hun werk systematisch mensenrechtenkwesties aan te kaarten;
  - o
  - o
  - o
122. verzoekt zijn Voorzitter deze resolutie te doen toekomen aan de Raad, de Commissie, alsmede aan de regeringen en parlementen van de lidstaten en de toetredingslanden en kandidaat-lidstaten, de Verenigde Naties, de Raad van Europa, de OVSE, de regeringen van de in deze resolutie genoemde landen en de bureaus van de voornaamste in de EU gevestigde NGO's op het gebied van de mensenrechten.